

Zámek Pillnitz

Zhruba 15 km od centra Drážďan leží přímo na břehu Labe zámek **Pillnitz**, který je jedním z nejnavštěvovanějších skvostů na Labi. Zrcadlí se v hladině řeky a už jen pro tento pohled stojí jeho návštěva za to. Můžete sem dojet autem, nebo také zvolit z Drážďan pohodlné autobusové spojení linkou číslo 83, která vede do stanice Pillnitz Platz.

Zámek Pillnitz býval letním sídlem saského krále Augusta II. Silného, ale byl de facto postaven pro královu milenkou, krásnou hraběnku Cosel. Za dobu své existence prošel několika přestavbami. Za zmínku určitě stojí přestavba z let 1720 – 1730, kterou provedl architekt Daniel Pöppelman v barokním stylu.

Horní palác byl postaven podle vzoru bran do císařského paláce v Pekingu, přehlédnout však nelze ani vzor krásných benátských a římských vil. Pöppelmanovým dílem je i malý kostelík Weinbergkirche, který se nachází v nedalekých vinicích. Zámek je příkladem evropského stylu, který se nazývá **chinoiserie** a napodobuje, jak název napovídá, čínský styl. Ten byl především v 18. století velice populární a měl ztělesňovat kultivovaný a civilizovaný čínský svět.

Něpřehlédnutelné francouzské klasicistní prvky pak dodal zámečku architekt Zacharias Longuelune.

Zdejší prostory, které zahrnují mimo jiné i **muzeum**, jsou svědky toho, jak se tu kdysi žilo. Za návštěvu stojí zejména zdejší rozlehlý reprezentativní prostorný sál, kaple, či velká a vyhlášená kuchyně, která prošla celkovou rekonstrukcí.

Klenutý sál má vysoce reprezentativní charakter a můžete zde obdivovat mimo jiné i šest nádherných, volně stojících korintských sloupů, stejně jako bohatou kazetovou výzdobu a malby, jejichž autorem je Carl Christian Vogel von Vogelstein.

Zdejší kuchyně bývala vyhlášenou a dnešní návštěvník ji může vidět v té podobě, jak vypadala kdysi. Ačkoliv se postupem doby neubráníla devastaci a ztrátě inventáře, za pomoci dochovaných písemných zdrojů byla velká část inventáře nahrazena přesnými replikami a předměty, které byly zakoupeny například v aukcích. Jak historické prameny uvádějí, v kuchyni pracovalo až 27 zaměstnanců.

Zámek je vyhledávaný nejen pro svou originalitu stavby a interiérů, ale návštěvníky láká také jeho okolí, především rozsáhlý zámecký park se šesti různě koncipovanými zahradami a s velkým množstvím vzácných dřevin, které představují kolekce rostlin z celého světa. Mezi zdejší rostlinné poklady patří množství starých cenných stromů a ve zdejších obřím skleníku je k vidění i 12 metrů vysoká kamélie, která byla před 230 lety přivezena z Japonska. Kamélie kvete nejkrásněji v dubnu, a pokud Pillnitz navštívíte v jarních měsících, můžete vidět její bohaté květy.

Zahrada skrývá i další překvapení. Je jím 300 let starý člun, na němž se panstvo rádo plavilo po Labi. Skutečnost, že schody zámku končí přímo na břehu Labe, šlechtu přímo vybízela k tomu, aby si často dopřávala oblíbené lodní výlety.

Přečtěte si přiložený text a odpovězte na následující otázky:

1. STYLISTIKA

1. a) Určete funkčněstylovou příslušnost textu.

b) Uveďte slohový útvar textu.

c) Jaké slohové postupy jsou v textu dominantní?

2. a) Charakterizujte horizontální členění textu.

b) Charakterizujte téma

2. odstavce:

3. odstavce:

předposledního odstavce:

3. Které prostředky vertikálního členění textu a s jakou funkcí se v textu uplatňují?
Některé prostředky mohou mít i více funkcí.

prostředek

jeho funkce

4. Vypište z textu příklad

a) nominativu jmenovacího:

b) přičestí trpného:

c) Jaký slohový příznak mají oba uvedené příklady?

5. Jaký slohový příznak mají následující zájmenné tvary?

a) *který* (1. řádek):

b) *na němž* (3. řádek odzdola):

c) *jejichž* (6. odstavec, 3. řádek):

2. SYNTAX

1.
 - a) Rovnou čarou podtrhněte podmět, vlnovkou přísudek. Přísudek ve větě bezpodměté dejte do rámečku.
 - b) Nad vámi podtržené větné členy vepište jejich druh.
 - c) Predikát věty bezpodměté /základ věty jednočlenné dejte do rámečku.

*Zhruba 15 km od centra Drážďan leží přímo na břehu Labe zámček **Pillnitz**, který je jedním z nejnavštěvovanějších skvostů na Labi. Zrcadlí se v hladině řeky a už jen pro tento pohled stojí jeho návštěva za to. Můžete sem dojet autem, nebo také zvolit z Drážďan pohodlné autobusové spojení linkou číslo 83, která vede do stanice Pillnitz Platz.*

2. K uvedeným větným celkům přiřadte do závorčky dvě číslice: (/) první označuje počet vět, druhá počet elementárních textových jednotek (výpovědí).

Zámek je vyhledávaný nejen pro svou originalitu stavby a interiérů, ale návštěvníky láká také jeho okolí, především rozsáhlý zámecký park se šesti různě koncipovanými zahradami a s velkým množstvím vzácných dřevin, které představují kolekce rostlin z celého světa. (/) Mezi zdejší rostlinné poklady patří množství starých cenných stromů a ve zdejších obřím skleníku je k vidění i 12 metrů vysoká kamélie, která byla před 230 lety přivezena z Japonska. (/) Kamélie kvete nejkrásněji v dubnu, a pokud Pillnitz navštívíte v jarních měsících, můžete obdivovat její bohaté květy. (/)

3. Upravte syntaktickou stavbu následujících větných celků tak, aby byl jejich obsah vyjádřen posloupností mluvnických nezávislých vět.

Zdejší kuchyně bývala vyhlášená a dnešní návštěvník ji může vidět tak, jak vypadala kdysi. Ačkoliv se postupem doby neubráníla devastaci a ztrátě inventáře, za pomoci dochovaných písemných zdrojů byla velká část inventáře nahrazena přesnými replikami a předměty, které byly zakoupeny například v aukcích. Jak historické prameny uvádějí, v kuchyni pracovalo až 27 zaměstnanců.

4. **Podtrhněte jazykový nebo stylizační nedostatek a uveďte:**
a) nevhodný (problematický) jazykový jev a b) náležitou formulaci.
- A. *Za návštěvu stojí zejména zdejší rozlehlý reprezentativní prostorný sál.*
- a)
- b)
- B. *Zdejší kuchyně bývala vyhlášenou.*
- a)
- b)
- C. *Velká část inventáře byla nahrazená přesnými replikami a předměty, které byly zakoupené v aukcích.*
- a)
- b)

5. **Znázněte stavbu následujícího souvětí náležitým plošným schématem, v kterém budou údaje o jednotlivých větách (způsob připojení, větněčlenská funkce, sémantický vztah).**

Zámek je vyhledáván nejen pro svou originalitu stavby a interiérů, ale návštěvníky láká také jeho okolí především rozsáhlý zámecký park se šesti různě koncipovanými zahradami a s velkým množstvím vzácných dřevin, mezi něž patří i 12 metrů vysoká kamélie, která byla přivezena před 230 lety z Japonska, a pokud ji chcete vidět kvést v plné nádheře, musíte zámek Pillnitz navštívit v jarních měsících.

3. MORFOLOGIE

1. Určete slovnědruhovou platnost následujících slov užitých v textu:
 - a) *chinoiserie*
 - b) *klasicistní*
 - c) *zdejší*
 - d) *či*
 - e) *na*

2. Určete deklinační vzor níže uvedených podstatných jmen:
 - a) *král*
 - b) *kuchyně*
 - c) *panstvo*

3. Určete třídu níže uvedených sloves:
 - a) *zvolit*
 - b) *dopřávat*

4. Utvořte:
 - a) přechodník minulý činný pro ženský rod mn. č. od slovesa *projít*
 - b) přechodník přítomný činný pro mužský rod j. č. od slovesa *skrývat*
 - c) přičestí trpné pro mužský rod j. č. od slovesa *dodat*
 - d) 2. osobu jednotného čísla rozkazovacího způsobu slovesa *obdivovat*
 - e) podstatné jméno slovesné od slovesa *vidět*

5. Uveďte latinský název pro 6. pád:

6. Napište latinský název pro předložky:

7. Určete druh číslovky 18.:

8. Utvořte 7. pád množného čísla od podstatného jména *muzeum*:

9. Utvořte 6. pád množného čísla od podstatného jména *skleník*:

4. LEXIKOLOGIE A TVOŘENÍ SLOV

1. U následujících slov určete příslušné slovotvorné charakteristiky.

	<i>lodní</i>	<i>zahrada</i>
slovo základové
slovotvorný základ
slovotvorný formant
slovotvorný způsob
onomaziologicko-relační typ*

(* zde vybírejte ze škály mutace, modifikace, transpozice)

2. Vypište z textu

- a) zkratku:
- b) domácí substantivní kompozitum:
- c) toponymum:
- d) antroponymum:
- e) alespoň dvě apelativní sousloví:

3. K následujícím slovům cizího původu uveďte na základě textu jejich domácí jednoslovný významový ekvivalent.

architekt

autor

rekonstrukce

devastace

5. FONETIKA, FONOLOGIE A PRAVOPIS

1. a) Provedte fonetickou transkripci souvětí (použijte českou transkripční soustavu):

Zámek je vyhledávaný nejen pro svou originalitu stavby a interiérů, ale návštěvníky láká také jeho okolí, především rozsáhlý zámecký park se šesti různě koncipovanými zahradami a s velkým množstvím vzácných dřevin, které představují kolekce rostlin z celého světa.

- b) Vypište z textu všechny případy slov a slovních spojení, v jejichž výslovnosti dochází ke slovní nebo mezislovní asimilaci znělosti.

- c) Podtrhněte slova a slovní spojení ze souvětí v bodě a), na nichž je v neutrální výpovědi větný přízvuk.

- d) Rozložte slovo *vyvrhel* na slabiky, jádra slabik podtrhněte. Určete slabiky otevřené (O) a zavřené (Z).

2. Uvedte příklady:

a) tří jedinečných nazálních konsonantů:

b) dvou labializovaných vokálů:

c) jedné neznělé veláry:

3. Kterou zvukovou vlastností se liší následující výpovědi?

To pivo je příliš hořké.

Topivo je příliš drahé.

4. Vymezte termíny: foném a hláska.

5. V následujících větách opravte všechny jazykové chyby:

Ke dvoum letům vězení byl v pondělí ve Švédsku odsouzen Francouz Jean-Claude Arnault, stojící v centru skandálu, který otrásl Švédskou akademií, jenž uděluje Nobelovu Cenu za literaturu. Byl zhlédán viným ze znásilnění. Ačkoliv v České republice platí, že právo na vyjádření politického názoru má každý už neplatí, že tak může dělat, jakoliv uzná za vhodné. Právě úprava registrační značky přelepením symbolu EU patří mezi ty projevy, které jsou nezákonné. Sociální pedagogika je zaměřena na výchovu a pomoc rodinám s problémovými dětmi, na skupiny mládeže ohrožené drogami, na jedince propuštěné z vazby aj. Víte které formality musí splnit svatební obřad? Určitě byste se i vy sami nechtěli stěhovat víckrát za život. Po každém stěhování je nejlepší chvíle, když urovnáte poslední knížku do knihovny, vindáte květiny na okení parapety, setřete poslední smýtko prachu se stolu a pohodlně se usadíte do měkkoučké pohovky. Po 30. září 1938 se spustila třetí a nejmasivnější uprchlická vlna. Bylo to dost dramatické, protože lhůty k vystěhování byly dost přísné, stejně jako pravidla určující co si lidé mohou vzít sebou. Mnohí neměli kam jít, což byl důvod proč neodešli už dříve. Proto často mířili do Středních Čech a do Prahy. Dobové materiály potvrzují, že Praha byla plná uprchlíků s pohraničí. Když signatáři Mnichovské dohody potvrdily, že území skutečně patří Němcům, dávali mnohde nový páni měst a obcí neskryvaně na jevo svou nabitou dominanci.

MORFOLOGIE

1. Určete slovnědruhovou platnost slov užitých v textu:

- a) *pár* (1. odst. 2. řádek)
- b) *žijící*
- c) *stovka*
- d) *dodnes*
- e) *z*

2. Určete deklinační vzor níže uvedených jmen:

- a) *údolí*
- b) *hospodářství*
- c) *viadukt*
- d) *historik*
- e) *pouhý*

3. Utvořte:

- a) přechodník přítomný činný pro maskul. sg.
slovesa *lákat*
- b) přechodník minulý činný pro neutrum pl.
slovesa *přetrvat*
- c) imperativ pro 1. osobu pl.
slovesa *spolupracovat*

4. Napište latinský ekvivalent k následujícím termínům:

- a) časování
- b) 2. stupeň adverbia

5. Uved'te:

- a) přičestí trpné pro femininum sg.
infinitivu *upřesnit*
- b) 3. os. sg. (mask.) oznam. zp. min. času
rodu činného *vést*

6. Napište:

- a) instrumentál plurálu substantiva *skála*
- b) nominativ plurálu (maskulinum životné)
adjektiva *vytesaný*
- c) genitiv plurálu substantiva *místo*

KLAUZURNÍ PRÁCE Z ČESKÉHO JAZYKA

Magisterské dvouoborové studium ČJL pro SŠ,
Magisterské dvouoborové studium ČJL pro 2. st. ZŠ
Magisterské jednooborové studium ČJL pro 2. st. ZŠ + SŠ

13. prosince 2018

Jméno a příjmení:

Aprobace:

Identifikační číslo:

	počet bodů
Stylistika	
Syntax	
Morfologie	
Lexikologie a tvoření slov	
Fonetika, fonologie a pravopis	
CELKEM	

Celkové hodnocení: **A** **B** **C** **N**

Student/-ka byl/-a seznámen/-a s výsledkem KP z ČJ

datum:

podpis: